

מכתב ברכה

יא שבט, תש"ע

ידועים דברי רש"י (ברכות ו: ד"ה אגרא דפרקא) כי עיקר השכר על לימוד התורה הוא עבור מי שיכול לחזור ולשנן את התורה שלמד. אבל ללמוד תורה ולשכוח מה שלמד, השוו חז"ל לאשה שיולדת וקוברת (סנהדרין צט.ו). ולכן צריכים אנו לחפש כל עצה מועילה כיצד נחזיק בדברים שלמדנו לבל נשכחם. ועל זה הזהירו חז"ל בחומרא רבה "כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו" (אבות ג:ח). אמנם שם פטרו מי ששכח מחמת שתקפה עליו משנתו, אבל בכל זאת חייב אדם לעשות תחבולות כיצד לזכור לימודו.

לכן הבה ונחזיק טובה להאי אברך כפשוטו וכמדרשו, ר' ישראל יצחק בן שלמה שליט"א, שטרח ועמל רבות לערוך ספרו "גמרא סדורה" על מסכת ברכות. הספר ערוך לפי פסקאות המקילות על הגורס להבין באופן חזותי את הפסקאות, מה היא שאלה, מה היא דחיה, מה היא פסק ההלכה, מה היא דיון ביניים וכיו"ב. אחרי שאדם לומד את הסוגיא בעיון מתוך גמרא בדפוס רגיל, והבין את השיטות, כאשר הוא חוזר על לימודו בספר "גמרא סדורה" הוא מוצא את הדרך סלולה לפניו באופן נוח וקל, והדברים נחקקים בזכרונו.

והאברך הנ"ל הדפיס טבלאות ממוספרות כדי לעודד את הלומד לחזור ולרשום מספרי חזרותיו, עד שיגיע למספר הסגולי של מאה ואחת פעמים (חגיגה ט:).

טובה אחת נוספת לעמו עשה האברך הנ"ל שליט"א, שהשוה את הגרסאות העתיקות (מ"דקדוקי סופרים" של הגאון הרב רפאל רבינוביץ, ועוד כתבים עתיקים) כדי להגיע לנוסח צלול וברור של דברי חז"ל, וכמו שהעיר בהערות רבות בסוף המסכת. אשרי חלקו.

כן דברי הכותב והחותם לכבוד לומדי תורתנו הקדושה, ירבו כמותם בישראל,

משה צוריהל

מחבר ספרי: אוצרות המוסר, אוצרות התורה, אוצרות אגדה, ועוד